

Udskriftsdato: 23. december 2025

KEN nr 9832 af 13/06/2022 (Gældende)

Ligebehandlingsnævnets afgørelse om handicap - uanset handicap - adgangsbegrænsning - sundhed - ej medhold

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 20-55377

Ligebehandlingsnævnets afgørelse om handicap - uanset handicap - adgangsbegrænsning - sundhed - ej medhold

J.nr. 20-55377

En kvinde klagede til Ligebehandlingsnævnet over, at hun var blevet afvist fra en café, fordi hun ikke bar mundbind. Kvinden oplyste, at hun af helbredsmæssige årsager ikke kunne bære mundbind.

Kvinden blev afvist på et tidspunkt, hvor der var indført krav om brug af mundbind. Kravet om brug af mundbind blev indført som en midlertidige restriktion på grund af covid-19 pandemien.

Nævnet vurderede at barriereren i form af kravet om brug af mundbind ikke havde en tilstrækkelig lang varighed til at være omfattet af beskyttelsen i handicapdiskriminationsloven.

Kvinden fik derfor ikke medhold i klagen.

Klagen angår påstået forskelsbehandling på grund af handicap i forbindelse med krav om, at klager skulle bære mundbind i den indklagede café.

Ligebehandlingsnævnets afgørelse

Det var ikke i strid med handicapdiskriminationsloven, at indklagede afviste klager, fordi hun ikke bar mundbind.

Sagsfremstilling

Klager har oplyst, at hun den 8. december 2020 blev afvist fra den indklagede café, fordi hun ikke bar mundbind.

Indklagede har oplyst, at de medarbejdere, der var på arbejde den pågældende dag, hverken erindrer klager eller episoden. Indklagede har videre oplyst, at det dog er sandsynligt, at klager er blevet afvist på grund af manglende mundbind.

Klager har fremlagt korrespondance med sin læge af 21. april 2021, hvoraf det fremgår, at lægen bekræfter, at klager er diagnosticeret med PTSD. Klager har desuden fremlagt speciallægeerklæring af 30. januar 2020, hvoraf det blandt andet fremgår, at klager har allergi for MG og akrylat.

Klagen blev modtaget i Ligebehandlingsnævnet den 9. december 2020.

Klager fremsatte i klagen en påstand om betaling af en godtgørelse på 3.000 kr.

Parternes bemærkninger

Klager gør gældende, at indklagede har udsat klager for forskelsbehandling pga. handicap i forbindelse med, at klager blev afvist fra den indklagede café, da hun ikke bar mundbind.

Klager blev den 8. december 2020 nægtet adgang til den indklagede café og blev på ydmygende og ubehagelig vis uretmæssigt bortvist, fordi klager ikke bar mundbind.

Klager er fritaget for brug af mundbind på grund af allergi for MG og PTSD. Klager PTSD medfører panikangst, når klager får dækket sine luftveje.

Det er ikke tilladt at diskriminere personer, der ikke tåler at bære mundbind, og der er intet krav om lægeerklæring for fritagelse for brug af mundbind. Dette fremgår af §§ 4 og 5 i bekendtgørelse om krav om mundbind mv. på serveringssteder.

Af Sundhedsstyrelsens vurdering af retningslinjer og fortolkning af bekendtgørelsen fremgår desuden, at et mundbind ikke må medføre betydeligt ubehag for bæreren eller påvirke funktionsevnen. Mundbind skal som udgangspunkt kun bruges af personer, der forstår at bære det korrekt og selv kan tage det af og på. Det fremgår videre, at personer, som har betydeligt ubehag ved brug af mundbind, fx personer med hudsygdom, vejtrækningsbesvær eller angst, er fritaget.

Derudover skriver Sundhedsstyrelsen, at der kan være en god grund til, at en person ikke bærer mundbind, og at årsagen ikke altid er synlig. Der skal ikke forelægges dokumentation, som fx en lægeerklæring, for at en person af den ene eller anden grund ikke kan anvende mundbind eller visir, og der skal ikke pålægges et krav om dette, hverken i kollektiv transport, på restauranter, butikker mv. Personer, der af ovenfor nævnte grunde ikke kan anvende mundbind eller visir må ikke bortvises eller blive nægtet adgang.

Bortvisning af personer med manglende evne til at tåle at bære mundbind vil endvidere være i strid med § 5, lov om forskelsbehandling af handicappede i det offentlige rum.

Af FN's definition på handicap fremgår, at personer med handicap omfatter personer, der har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.

FN's handicapkonvention opdeler handicap i fire forskellige typer: Fysiske handicap (fx. vejtrækningsproblemer, svimmelhed, astma-forværring m.m. hvis luftvejene blokeres af maske og mundbind), kognitive handicap (klaustrofobi, ubehag, nedsat evne til at fokusere pga. mundbind), psykiske handicap (følelse af "fængsling", udstilling og

ubehag pga. maske og bind) og sensoriske handicap (kløe, sensorisk negativ påvirkning pga. maske og mundbind).

Indklagede gør gældende, at indklagede ikke har udsat klager for forskelsbehandling pga. handicap.

Indklagede beklager, at klager har haft en dårlig oplevelse hos indklagede, men mener ikke, at klager er blevet forskelsbehandlet på grund af handicap, som der klages over.

Samtlige medarbejdere, der var på job den pågældende dag, er blevet spurgt ind til episoden, men ingen erindrer klager eller episoden. Da indklagede også modtager klager fra kunder, hvis indklagede lukker kunder uden mundbind ind, er det sandsynligt, at klager er blevet afvist på grund af manglende mundbind.

Indklagede formoder, at en eventuel afvisning af klager skyldtes en misforståelse af mundbindsrestriktionerne, eller at klager ikke har forklaret personalet, at hun var undtaget. Der har ikke været tale om forskelsbehandling grundet handicap.

Indklagede har forklaret personalet instruksen om, at personer kan være undtaget kravet om mundbind, og indklagede betjener også kunder uden mundbind, når de oplyser, at de er undtaget.

Det fremgår af handicapdiskriminationsloven, at ingen må udsætte en anden person for direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af dennes handicap. Der foreligger direkte forskelsbehandling, når en person på grund af dennes handicap behandles ringere, end en anden person bliver, er blevet eller ville blive behandlet i en tilsvarende situation. Dette er ikke tilfældet her. Hvis klager er blevet afvist fra betjening grundet manglende mundbind, har dette intet med forskelsbehandling på grund af et handicap at gøre, og klager er ikke blevet behandlet anderledes end en anden person uden mundbind ville være blevet i en tilsvarende situation.

Der har heller ikke været tale om indirekte forskelsbehandling.

Det er indklagedes opfattelse, at klager ikke har påvist faktiske omstændigheder, som giver anledning til at formode, at der er udøvet forskelsbehandling i indklagedes café.

Det er desuden klagers bevisbyrde, at klager har et handicap, hvilket ikke synes at være dokumenteret. Klager har alene vedlagt nogle dokumenter og korrespondance, der viser, at hun har fået ordineret antidepressiv medicin, og at hun har anmodet om udredelse hos psykiatrien.

Sagen bør derfor afvises med henvisning til Ligebehandlingsnævnets afgørelser i tilsvarende sager om mundbindskrav (afgørelse af 26-01-2021, j.nr. 20-52229 og afgørelse af 03-12-2020, j.nr. 20-44322).

Ligebehandlingsnævnets bemærkninger og konklusion

Ligebehandlingsnævnet behandler klager over forskelsbehandling på grund af handicap uden for arbejdsmarkedet efter lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap (handicapdiskriminationsloven).

Det fremgår af handicapdiskriminationsloven, at ingen må udsætte en anden person for direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af dennes handicap. Forbuddet mod forskelsbehandling gælder for al offentlig og privat virksomhed på alle områder i samfundet. Forbuddet gælder dog ikke for udøvelse af aktiviteter af rent privat karakter.

Handicap

Det følger af handicapdiskriminationslovens forarbejder, at vurderingen af lovens anvendelsesområde skal tage udgangspunkt i begrebet handicap i forskelsbehandlingsloven (lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet mv.).

Begrebet ”handicap” i forskelsbehandlingsloven og det bagvedliggende EU-direktiv fortolkes i overensstemmelse med EU-Domstolens og Højesterets praksis.

I sager om forskelsbehandling på grund af handicap uden for arbejdsmarkedet må nævnet på den baggrund foretage en vurdering af, om en skade eller sygdom konkret har medført sådanne langvarige funktionsbegrænsninger, at den berørte person er forhindret i at fungere på lige vilkår med andre personer i en tilsvarende livssituation. Ved denne vurdering vil indholdet af fremlagte lægejournaler, kommunale akter, skoleudtalelser mv. indgå.

Af handicapdiskriminationslovens forarbejder fremgår videre:

”EU-Domstolen har i de forende sager C-335/11 og C-337/11 udtalt, at direktiv 2000/78 kun omfatter handicap, der er medfødt, eller som skyldes ulykker, og udelukker handicap, der er forårsaget af en sygdom. Det slås følgelig fast, at hvis en helbredelig eller uhelbredelig sygdom medfører en begrænsning som følge af blandt andet fysiske, mentale eller psykiske skader, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre den berørte person i fuldt og effektivt at deltage i arbejdslivet på lige fod med andre arbejdstagere, og hvis denne begrænsning er af lang varighed, kan en sådan sygdom henføres under begrebet handicap som omhandlet i direktiv 2000/78.”

Klager skal godtgøre, at hun på tidspunktet for den påståede forskelsbehandling havde et handicap i lovens forstand.

Klager har fremlagt dokumentation for, at hun er diagnosticeret med PTSD og lider af allergi over for MG og akrylat.

I de principielle afgørelser j.nr. 21-20367 og j.nr. 21-20435, som blev behandlet på Ligebehandlingsnævnets møde den 29. april 2022, vurderede nævnet, at barriereren i form af kravet om brug af mundbind på tidspunktet for indklagedes afvisning af klager ikke havde haft tilstrækkelig lang varighed til at være omfattet af beskyttelsen i loven.

Nævnet vurderer, at den foreliggende sag angår det samme spørgsmål.

Nævnet vurderer endvidere, at der ikke er oplysninger i sagen, der giver anledning til en anden vurdering end det, som nævnet nåede frem til i afgørelserne j.nr. 21-20367 og j.nr. 21-20435.

Nævnet bemærker, at kravet om mundbind på serveringssteder havde karakter af en midlertidig foranstaltning, som ikke udgjorde en begrænsning af lang varighed.

Uanset klagers helbredsmæssige gener finder nævnet derfor, at indklagede ikke har handlet i strid med handicapdiskriminationsloven.

Klager får derfor ikke medhold i klagen.

Retsregler

Afgørelsen er truffet efter følgende bestemmelser:

Lov om Ligebehandlingsnævnet

- § 1, stk. 1, og stk. 6, om nævnets kompetence
- § 9, stk. 1, om klagebehandling
- § 12, stk. 1, om klagebehandling

Handicapdiskriminationsloven

- § 2, om lovens anvendelsesområde
- § 5, stk. 3, om forbud mod forskelsbehandling